

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)

SSN Małgorzata Bednarek

SSN Stanisław Stankiewicz (sprawozdawca)

w sprawie **M. K. (K.)**

skazanego z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 sierpnia 2025 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 10 lutego 2023 r., sygn. akt III Ka 256/22,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Jarocinie

z dnia 5 kwietnia 2022 r., sygn. akt II K 635/21

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Kaliszu do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

Małgorzata Bednarek

Zbigniew Kapiński

Stanisław Stankiewicz

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Jarocinie z dnia 5 kwietnia 2022 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II K 635/21, oskarżony M. K. został uznany za winnego tego,

że: w dniu 6 listopada 2021 r. w W., przy ul. [...], powiatu j., województwa [...], dokonał zaboru w celu przywłaszczenia pozostawionego na stole w garażu portfela z zawartością dokumentów w postaci dowodu osobistego, prawa jazdy i dowodu rejestracyjnego oraz pieniędzy w kwocie 600 zł, który to następnie portfel wraz z dokumentami pozostawił na koszu od śmieci przy sklepie D. w K. przy ul. [...], zabierając z portfela pieniądze w kwocie 600 zł, w wyniku czego powstały straty łączne w wysokości 600 zł na szkodę D. G., przy czym czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi, tj. czynu wyczerpującego znamiona występku z art. 278 § 1 i 3 k.k. i art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., wymierzono mu karę 5 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Ponadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k., orzeczono wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego D. G. kwoty 1.000 zł. Wyrok zawierał także rozstrzygnięcie w przedmiocie zasądzenia od oskarżonego kosztów sądowych.

Powyższe orzeczenie zapadło w następstwie uwzględnienia złożonego przez prokuratora, w trybie art. 335 § 2 k.p.k. wraz z aktem oskarżenia, wniosku o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub innych środków przewidzianych za zarzucany mu występki.

Z wyrokiem tym nie zgodził się oskarżyciel publiczny i zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze, na korzyść M. K., podniósł zarzut obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, a mianowicie art. 343 § 6 i 7 k.p.k. polegającej na wymierzeniu oskarżonemu kary w wysokości odbiegającej od uzgodnionego z oskarżonym wniosku prokuratora, złożonego w trybie art. 335 § 2 k.k., zawierającego postulat wymierzenia M. K. kary 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na świadczeniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie.

Sąd Okręgowy w Kaliszu wyrokiem z dnia 10 lutego 2023 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III Ka 256/22, zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że wymierzył M. K. karę 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20

godzin w stosunku miesięcznym. Nadto w tymże wyroku zwolniono oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu, w całości na korzyść skazanego M. K., zaskarżył kasacją Prokurator Generalny, który - na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k., art. 537 § 1 i 2 k.p.k. - zarzucił:

„1. rażące naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 113 k.p.k. i art. 418 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., polegające na niepodpisaniu wydanego w dniu 10 lutego 2023 r. przez Sąd odwoławczy orzekający w składzie jednoosobowym i ogłoszonego następnie publicznie wyroku przez sędziego biorącego udział w jego wydaniu, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia przewidzianą w art. 439 § 1 pkt 6 in fine k.p.k.;

2. rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego procesowego i materialnego, a mianowicie art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. oraz art. 343 § 6 i 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k. i art. 46 § 1 k.k. polegające na zaniechaniu rozpoznania sprawy niezależnie od zarzutu podniesionego w środku odwoławczym wniesionym przez oskarżyciela publicznego na korzyść oskarżonego, odnoszącego się do wymierzonej oskarżonemu M. K. kary ograniczenia wolności, orzeczonej za przypisany mu występki z art. 278 § 1 i 3 k.k. i art. 275 § 1 k.k. oraz art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w następstwie czego doszło do utrzymania w mocy rażąco niesprawiedliwego, albowiem wydanego z naruszeniem art. 46 § 1 k.k., rozstrzygnięcia w części dotyczącej środka kompensacyjnego w postaci zobowiązania oskarżonego do naprawienia w całości wyrządzonej przypisanym mu przestępstwem szkody w postaci zapłaty na rzecz pokrzywdzonego kwoty 1.000 zł, jako kwoty stanowiącej równowartość środków pieniężnych utraconych przez pokrzywdzonego w sytuacji, gdy przeprowadzona w sposób prawidłowy, zgodnie z dyrektywami zawartymi w art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 434 § 6 i 7 k.p.k. i art. 335 § 2 k.p.k., kontrola odwoławcza winna była doprowadzić do ustalenia, że załączony do aktu oskarżenia wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy w części dotyczącej postulatu naprawienia szkody nie odzwierciedla treści zawartego między prokuratorem, a oskarżonym porozumienia, a kompensata szkody o charakterze majątkowym wyrządzonej w rzeczywistości pokrzywdzonemu powinna nastąpić poprzez zapłatę

na jego rzecz jedynie kwoty 600 zł, nie zaś kwoty 1.000 zł, co w konsekwencji doprowadziło, wbrew treści art. 46 § 1 k.k., do bezpodstawnego wzbogacenia się pokrzywdzonego”.

W świetle tak sformułowanych zarzutów, Prokurator Generalny wniósł o „uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Kaliszu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniesiona kasacja okazała się oczywiście zasadna, w związku z czym mogła zostać rozpoznana i uwzględniona na posiedzeniu w oparciu o przepis art. 535 § 5 k.p.k.

Rację należy przyznać Prokuratorowi Generalnemu, który podniósł, że zaskarżony wyrok zapadł z rażącą i mającą istotny wpływ na jego treść obrazą przepisów prawa powołanych w zarzutach kasacji.

Art. 113 k.p.k. stanowi, iż orzeczenie podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego, nie wyłączając przegłosowanego, chyba że orzeczenie zamieszczono w protokole. Zgodnie zaś z art. 418 § 1 k.p.k. ogłoszenie wyroku następuje po jego podpisaniu. Tymczasem z dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy jasno wynika, że wydany na rozprawie apelacyjnej w dniu 10 lutego 2023 r., w składzie jednoosobowym, wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu (sygn. akt III Ka 256/22), po rozpoznaniu w sprawie oskarżonego M. K. apelacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w Jarocinie, nie został w ogóle podpisany przez Przewodniczącego - sędziego Sądu Okręgowego w Kaliszu X. Y. (k. 98). Faktu tego nie zmienia okoliczność, iż zgodnie z adnotacją zawartą w protokole rozprawy apelacyjnej z dnia 10 lutego 2023 r., „po sporządzeniu i podpisaniu wyroku Przewodniczący ogłosił go publicznie.” (k. 97v).

Niepodpisanie bowiem sentencji wyroku przez sędziego orzekającego w sprawie w składzie jednoosobowym, jest uchybieniem, które w aktualnym stanie prawnym nie może być w żaden sposób konwalidowane i skutkuje zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k. Rzecz jasna uchybienie to niezależnie od granic zaskarżenia, podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia, skutkuje uchyleniem orzeczenia obarczonego tego rodzaju brakiem (zob. wyroki SN: z 21 maja 2008 r., V KK 159/08;

z 18 listopada 2009 r., IV KK 325/09; z 1 kwietnia 2009 r., III KK 354/08; z 4 listopada 2010 r., III KK 145/10, z 9 grudnia 2010 r., III KK 285/10; z 2 lutego 2012 r., IV KK 18/12; z 28 lutego 2013 r., IV KK 36/13; z 21 września 2021 r., IV KK 324/21; z 15 września 2022 r., III KK 350/22; z 26 kwietnia 2023 r., II KK 69/23; z 24 października 2023 r., II KK 415/23).

Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy w Kaliszu, wydając zaskarżony wyrok, dopuścił się również innego rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia przepisów prawa karnego materialnego i procesowego, a mianowicie art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. oraz art. 343 § 6 i 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k. i art. 46 § 1 k.k., wskazanego dobitnie w *petitum* kasacji Prokuratora Generalnego i wręcz drobiazgowo omówionego w części motywacyjnej wniesionej skargi. Argumentację szeroko i rzetelnie przywołaną na poparcie tego ostatniego zarzutu powinien mieć zaś na uwadze Sąd Okręgowy ponownie rozpoznający sprawę.

Z tych wszystkich wyżej omówionych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 535 § 5 k.p.k. i art. 537 § 2 k.p.k. orzekł, jak w sentencji wyroku.

[J.J.]

[r.g.]

Małgorzata Bednarek Zbigniew Kapiński Stanisław Stankiewicz